

Crna Gora
Ministarstvo finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br. 09-12-800/22-14448/2

Podgorica, 21.06.2022. godine

MINISTARSTVO ODBRANE
-n/r ministru, gospodinu mr Rašku Konjeviću-

Poštovani gospodine Konjeviću,

Povodom *Predloga prvog amandmana na Memorandum o multinacionalnoj saradnji u vezi sa uspostavljanjem mreže NATO centara za obuku pilota u Evropi*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst *Predloga prvog amandmana* i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni tekst *Predloga* i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, navedeno je da za realizaciju navedenog *Predloga prvog amandmana na Memorandum* nije potrebno dodatno izdvajanje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za 2022. godinu. Međutim, za 2023. godinu neophodno je planirati sredstva u iznosu od oko 26.000,00€ za administrativne i operativne poslove. Zaključivanjem ovog Memoranduma ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

Kako je navedeno u dopisu, sredstva za obuku pilota, na ime obaveza koje proističu iz Memoranduma u iznosu od 255.000,00€ obezbijeđena su Ministarstvu odbrane, budžetom za 2022. godinu.

Uvidom u preostala sredstva planirana Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o budžetu za 2022. godinu u okviru Ministarstva odbrane, Aktivnosti: Obuka i vježbe Crne Gore, na izdataku 4148- Usluge stručnog usavršavanja, evidentno je da postoje raspoloživa sredstva za navedene potrebe.

Shodno tome, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, nema primjedbi na *Predlog prvog amandmana na Memorandum o multinacionalnoj saradnji u vezi sa uspostavljanjem mreže NATO centara za obuku pilota u Evropi*. Napominjemo, da će iznos sredstava potreban za realizaciju istog u 2023. godini biti predmet razmatranja prilikom procesa izrade godišnjeg Zakona o budžetu.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr Aleksandar Damjanović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA	Ministarstvo odbrane
NAZIV PROPISA	Prvi amandman na Memorandum o razumijevanju između Ministra odbrane Kraljevine Belgije i Ministarstva odbrane Češke Republike i Ministarstva nacionalne odbrane Republike Grčke i Ministarstva odbrane Mađarske i Ministarstva odbrane Republike Italije i Ministarstva odbrane Crne Gore i Ministarstva odbrane Republike Sjeverne Makedonije i Ministra nacionalne odbrane Rumunije i Ministra odbrane Kraljevine Španije i Ministarstva nacionalne odbrane Republike Turske o multinacionalnoj saradnji u vezi sa uspostavljanjem mreže NATO centara za obuku pilota u Evropi (skraćeno: NFTE MOU)
1. Definisane probleme <ul style="list-style-type: none"> - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? 	
<ul style="list-style-type: none"> - Potpisivanjem Prvog amandmana na Memorandum o razumijevanju u vezi sa uspostavljanjem mreže NATO centara za obuku pilota u Evropi, omogućava se bolje funkcionisanje mreže NATO centara za obuku pilota u Evropi (NFTE). - Jedna od najvažnijih stavki Prvog amandmana na Memorandum o razumijevanju u vezi sa uspostavljanjem mreže NATO centara za obuku pilota u Evropi jeste odluka da se uspostavi saradnja sa NATO agencijom za podršku i nabavke, kroz formiranje partnerstva sa NATO organizacijom za podršku i nabavke. - Potpisivanjem Prvog amandmana na Memorandum o razumijevanju u vezi sa uspostavljanjem mreže NATO centara za obuku pilota u Evropi jasnije se definišu specifične pravne i finansijske procedure koje se odnose na članstvo u NFTE, u odnosu na Memorandum. - Nema oštećenih subjekata, ali nepotpisivanjem Prvog amandmana na Memorandum o razumijevanju u vezi sa uspostavljanjem mreže NATO centara za obuku pilota u Evropi, Ministarstvo odbrane ne bi bilo u mogućnosti da dalje razvija saradnju sa saveznicima na ovom planu. 	
2. Ciljevi <ul style="list-style-type: none"> - Koji ciljevi se postižu predloženim propisom? - Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo. 	
<ul style="list-style-type: none"> - Cilj koji se postiže potpisivanjem Prvog amandmana na Memorandum o razumijevanju u vezi sa uspostavljanjem mreže NATO centara za obuku pilota u Evropi jeste efikasnije funkcionisanje mreže NATO centara za obuku pilota u Evropi. 	

- Naime, saradnja u ovoj oblasti doprinijela bi otvaranju mogućnosti za ispunjavanje potreba vezanih za obuku nacionalnih posada vazduhoplova koristeći kapacitete članica Alijanse i partnerskih država koje pristupe inicijativi, uključujući obuku za posadu borbenih aviona, drugih vazduhoplova sa fiksnim krilima, za helikoptere i bespilotne letilice, kao i opcija za unapređenje korišćenja postojećih nacionalnih kapaciteta za obuku.
- Pošto se radi o inicijativi koja je potpisana prošle godine i predstavlja namjeru za ostvarenjem ciljeva za unapređenje postojećih sposobnosti, dostizanja nivoa interoperabilnosti sa ostalim NATO članicama i predstavljanja nacionalnih kapaciteta za obuku posada vazduhoplova, inicijativa je usklađena sa Strategijom odbrane.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

- Opcija „status quo“ bi značila da Ministarstvo odbrane Crne Gore nije dalo saglasnost na Prvi amandman na Memorandum o razumijevanju u vezi sa uspostavljanjem mreže NATO centara za obuku pilota u Evropi i na taj način onemogućilo funkcionisanje mreže NATO centara za obuku pilota u Evropi, kako je predviđeno navedenim amandmanom.
- Preferirana opcija – potpisivanje Prvog amandmana na Memorandum o razumijevanju u vezi sa uspostavljanjem mreže NATO centara za obuku pilota u Evropi i nastavak učešća Crne Gore u navedenoj inicijativi predstavlja logičan nastavak započete aktivnosti da bi se dostigli ciljevi unapređenja postojećih sposobnosti, dostizanja nivoa interoperabilnosti i predstavljanja nacionalnih kapaciteta za obuku posada vazduhoplova unutar zemalja saveznica. Crna Gora bi na ovaj način nastavila kontinuirani doprinos objedinjavanju kapaciteta za obuku vazduhoplovnih posada unutar NATO-a.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Potpisivanjem Prvog amandmana na Memorandum o razumijevanju u vezi sa uspostavljanjem mreže NATO centara za obuku pilota u Evropi, Ministarstvo odbrane Crne Gore će nastaviti saradnju u vezi sa uspostavljanjem mreže NATO centara za obuku pilota u Evropi.
- Potpisivanjem Prvog amandmana na Memorandum o razumijevanju u vezi sa uspostavljanjem mreže NATO centara za obuku pilota u Evropi, omogućava se njeno bolje funkcionisanje i ne stvara nove privredne subjekte na tržištu, niti utiče na tržišnu konkurenciju.
- Potpisivanje Prvog amandmana na Memorandum o razumijevanju u vezi sa uspostavljanjem mreže NATO centara za obuku pilota u Evropi neće izazvati administrativna opterećenja niti stvoriti biznis barijere i nema uticaja troškova na građane i privredu.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

- Za implementaciju Prvog amandmana nije potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz Budžeta Crne Gore za 2022. godinu.
- Nacrtom Budžeta za 2023. godinu biće planirana finansijska sredstva u iznosu od 26.000,00 eura, za administrativne troškove i logističku podršku od strane NATO agencije za podršku i nabavke.
- Obezbjedenje navedenih finansijskih sredstava biće potrebno na godišnjem nivou, počev od 2023. godine, i ista će biti planirana kroz predloge budžeta u narednom periodu.
- Potpisivanjem Prvog amandmana proizilaze međunarodne finansijske obaveze. Ista su u iznosu od 26.000,00 eura, na godišnjem nivou, a za potrebe rada mreže NATO centara za obuku pilota u Evropi, odnosno za administrativne troškove i logističku podršku od strane NATO agencije za podršku i nabavke.
- Nijesu potrebna finansijska sredstva za tekuću godinu.
- Potpisivanjem Prvog amandmana nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze.
- Potpisivanjem Prvog amandmana neće se ostvariti prihod za budžet Crne Gore.
- Obračun finansijskih sredstava izvršen je od strane Upravljačkog odbora mreže NATO centara za obuku pilota u Evropi, tako što svaka članica uplaćuje deseti dio administrativnih troškova (svaka od deset članica uplaćuje po 26.000,00 eura).
- Neće postojati problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka.
- Prvi amandman upućuje se na mišljenje Ministarstvu finansija.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
 - Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
 - Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.
- Nije korišćena eksterna ekspertska podrška.

- Nije bilo javnih ili ciljanih konsultacija, s obzirom da se radi o projektu kojem je Crna Gora pristupila prošle godine, kao i da se odnosi isključivo za potrebe razvoja sposobnosti Vazduhoplovstva Vojske Crne Gore.
- Ne postoje predlozi i sugestije za izmjenu predloženog akta.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Ne postoje potencijalne prepreke za implementaciju propisa.
- U zavisnosti od nivoa ambicija koje želimo da ostvarimo unutar ovog projekta planiraće se mjere kako bi se ispunili ciljevi. U trenutnom statusu koji imamo ne postoje posebne mjere koje treba preduzeti osim prethodno navedenih u smislu finansijskih obaveza koje imamo kao članica. Ukoliko se odlučimo za predstavljanje nacionalnih kapaciteta za obuku pilota helikoptera ili slanja naših pripadnika u neki od deklariranih centara za obuku biće planirane mjere kojima će se omogućiti implementacija tih ciljeva, kroz formiranje pravnih i finansijskih timova u Ministarstvu odbrane kako bi se postigla potpuna usaglašenost sa propisanim standardima za obuku.
- Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva su propisani u Ulazno-izlaznim kriterijumima za obuku posada vazduhoplova, i biće definisani u Programima za obuku posada vazduhoplova. Faze obuke su definisane u Aneksu Memoranduma, dok će se Programi obuke naknadno razvijati i usaglašavati u skladu sa potrebama članica. Do ispunjenja ciljeva dolazi se uspješnim savladavanjem propisanih Programa obuke posada vazduhoplova.
- Ministarstvo odbrane Crne Gore i ostale potpisnice su nadležni za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa.

Podgorica, 16. jun 2022. godine

GENERALNI DIREKTOR

Rajko Pešić
General-major Rajko Pešić